

Goteniški Snežnik

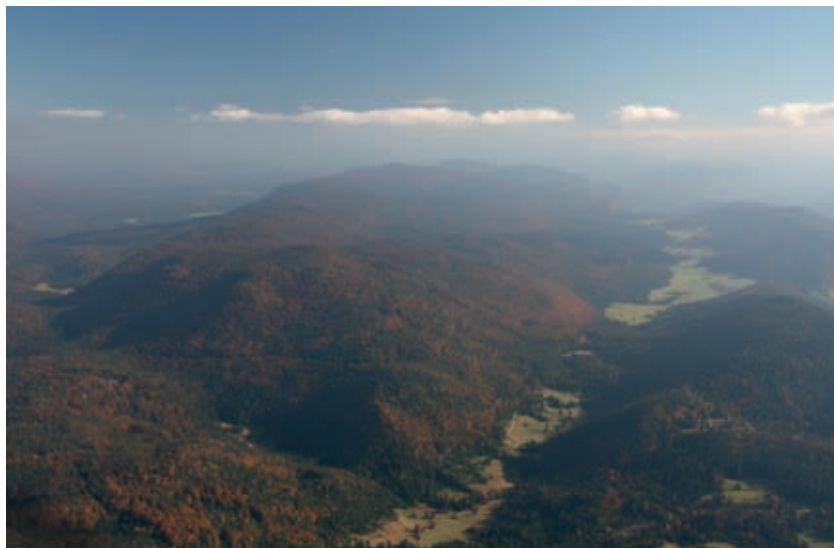
Čudovit pragozd na vrhu kočevske gore

Dostop: Iz Gotenice, ki leži ob cesti med Ribnico in Kočevsko Reko, je hoja po označeni poti na Goteniški Snežnik dolga dve uri. Skoraj čisto pod vrh te gore se iz Gotenice pride tudi po gozdarski cesti. Potrebna je planinska oprema. Nujen je zemljevid.

Naravne lepote

Zgodovinsko-kulturne znamenitosti

Že pozabljena slovenska beseda gatiti pomeni mašiti, zapirati, ustavljeni se. Jed se mu je gatila v grlu. Voda se je gatila v kraškem polju. V Goteniški dolini se po hudih nalivih voda rada gati, tako da je eden od krajev v njej dobil najprej ime Gatenica, potem pa Gotenica; pa tudi Gotenitz, ko so se v njej naseljevali še nemški Kočevarji. Kraj je pred drugo vojsko dosegel 500 prebivalcev, po njej nobenega več; izpraznil se je, kajti vas je spadala v zaprto cono, okoli nje so bili podzemni bunkerji, udbovsko kraljestvo, med ljudmi neuradno imenovano po politiku Matiji Mačku ... Zdaj dolino pokrivajo neskončni pašniki, po pobočjih nad njimi pa se, kamor seže oko, širijo gozdovi. Če bi bila Luna zelena, bi jo lahko imenovali Gotenica. Lepo in vznemirljivo, neizmerno gozdnato. Gozdarske ceste se izvijajo iz doline v svoje skrivnostne smeri, opremljene z napisi, da voziš na lastno odgovornost. Ponekod pa so opremljene še z risbami tiste na videz tako dobrodušne zveri ... ki pa se boji človeka. Ni redke pohodnik – pa tudi

Goteniški Snežnik (v ozadju) je najvišja vzpetina v masivu Goteniške gore. Na desni lahko na zračnem posnetku sledimo podolju proti Dragi.

gorski kolesar, ki se sam podaja v ta »medoland« – in se potem v klepetalnem medmrežju pritožuje, da ni videl medveda. Tudi pisec teh vrst ga še ni videl od blizu, prepričan pa je, da je medo velikokrat videl njega.

Širokopleči Veliki Snežnik zre kakor kakšen notranjski Triglav po nepreštevni vršičih okoli sebe in se kakor velikanska ladja na obstalem razburkanem morju ne more nikoli približati drugi veliki ladji, ki ima tudi ime Snežnik, le da je usidrana h Goteniški dolini in da nosi ime po njej. Izletnik se kakor na Veliki Snežnik s Sviščakov

tudi na Goteniškega vzpne v dveh urah iz Gotenice in je nagrajen z lepo potjo. Žal z Goteniškega Snežnika ni enakovrednega razgleda, ker pogled z vrha – razen na vzhod, doli h Kočevski Reki – zapira drevje, pa kaj drevje, pragozd. Pot je večinoma lahka, razen na začetku, ko se je z Gotenice (666 m) treba strmo vzpeti na Kamenj zid (1077 m). Visoka kraška planota se potem razmeroma zravna in tudi vzpon na neizraziti vrh Goteniškega Snežnika (1290 m) ni zahteven. Pravo planinsko avanturo doživi kakšen utrjen, neboječ in mravljinčje vztrajen pohodnik, če jo ubere naprej proti jugu k Dragarjem in še naprej na obrobje stene nad dolino Zgornje Kolpe, od koder se po stezi mimo Čačičev (slovenskega kraja, ki ima največ č-jev v imenu) spusti k Osilnici. To je prečudovit pohod, povsod lepo označen, vendar »malce« dolg: 8 do 9 ur hoje. Kdor je avto pustil v Gotenici, se bo pač moral odločiti za povratek v to vas, ki na zemljevidu je, v resnici pa je že dolgo ni več. Sestopati mora po cesti, ki skuša zložno in prijazno tajiti svoj dolgčas.

Dolgčas, res? Cesta skoraj doseže rob pragozda, enega številnih pragozdov, ki že kakor pike na leopardovi koži prekrivajo Kočevsko. Goteniški pragozd prekriva vrh gore in je po tem edinstven. Tudi sam vrh, ki je velikanska kamnita grmada, se

Vrh Goteniškega Snežnika

Odmrta pragozdna jelka je pogrnjena miza za neštete žužke in glive.

Tu je šel medved.

kaj vse zmore ukoreninjenost: da tone in tone težka drevesa stojijo pokonci, da prehranjuje to drevje, da ohranja rodovitnost tal in da daje življenjski prostor različnim živalim. Kakšen procesor! Ali je človek že odkril kaj podobnega, tako popolnega, samo sebe obnavljajočega?

Tudi če nimaš naravoslovne izobrazbe, začneš tu razmišljati o naravi. Veš, da apnenčaste skale, ki se kopičijo vsenaokoli, zlahka prepuščajo vodo. Goteniški Snežnik je rešeto, in vendar na skrivnosten način zadržuje nekaj vode, in to na samem vrhu. Kakšne naprave ima, da je sredi navidezno najbolj suhega dinarskega krasa dovolj namočen? Saj pragozd potrebuje veliko vode, ali ne? S čim se

Ovršje Goteniškega Snežnika prekriva pragozd.

odlikuje po debelih in visokih drevesih, katerih korenine se kakor kremplji oklepajo skal. Kremplji ne popustijo, niti kadar drevo podre vihar. Hočejo, da pragozdno drevo živi še drugi del življenja, po svoji smrti, ko postane prijazno gostišče za številna mrčesna bitja, ki tudi rada živijo.

Še ko obsedimo na vrhu Goteniškega Snežnika, nam pogled noče kakor po navadi bežati kam visoko, ampak raje kakor nemirna ribica šviga po mogočnem pragozdnem koreninju in občuduje,

oskrbujejo drevesa? Del odgovora začutiš, ko čez Goteniški Snežnik zaveje zimski veter. Na eni strani ti blagodejno suši znoj, na drugi strani pa te obda z vlago, ki jo je pragozd pritegnil iz ozračja in jo zadržal. Na vrhu začutiš nakopičene in vgrajene snovi ter energijo, ki ti jo pragozd oddaja v majhnih odmerkih, tako majhnih in natančnih, kot jih le narava zna odrediti. Le če bi moral tu živeti, bi začutil, da se ta zdravila gatijo, še več, da postajajo zagatna.